

خیلواکی



استقلال

www.esteqlaal.net

جمعه ۲۰ اگست ۲۰۲۱

فریده نوری

دلایل از هم پاشیدن اردوی افغانستان

منبع: اخبار لو ماند (Le Monde)

خبر نگار: جک فولورو (Jaques Follorou)

تاریخ: ۱۵.۰۸.۲۰۲۱

مترجم: فریده نوری

خروج بی رحمانه و خشن امریکا، نقصان در اردوی ملی افغانستان که به فساد، عدم رساندن مواد مصرفی و عدم حمایت هوایی مواجه بود، نشان میداد، که حتی شورشیان به این سرعت منتظر از هم پاشیدگی اردوی که با وسایل مدرن تجهیز شده و به صورت تصنعی بزرگ جلوه داده شده بود، نبودند



سقوط سریع فراه به تاریخ یازدهم اگست که در جنوب - غرب افغانستان واقع می باشد، حتی طالبان را به حیرت انداخت.

به قدرت رسیدن همین شورشیان قبلاً بین سال های ۱۹۹۴ و ۱۹۹۶ میلادی در هنگام جنگ های داخلی دو سال را در بر گرفته بود، با وجود آن در همان وقت تمام مناطق را تا سقوط شان در سال ۲۰۰۱ میلادی تحت کنترل خود نداشتند.

این مرتبه در ۴۵ روز تعداد زیاد قلمرو را در شمال، جنوب و غرب اشغال نمودند و به طور خطرناکی به کابل نزدیک شدند. شنبه چهاردهم اگست، ولایت کنر و مزار شریف را قبل از داخل شدن به جلال آباد گرفتند و به روز یکشنبه پانزده اگست آخرین شهر بزرگ خارج از کابل، یعنی جلال آباد را تسخیر نمودند.

سوال پیدا می شود، چگونه یک اردوی که تعداد آن چهار مراتبه زیادتیر از شورشیان، تعلیم داده شده ، تمویل شده و مجهز گردیده توسط امریکا اولین قدرت جهانی، به این سرعت سقوط داده شد؟ در کابل ای که توسط طالبان به تهدید مواجه است، باشندگان آن می کوشند تا تمام اموال خود را بفروشند و کشور را ترک نمایند.

امریکایی ها اعلامیه هائی صادر می نمودند، که در آن از قادر بودن اردوی افغان برای دفاع از قلمرو شان حرف زده می شد. لاکن حقیقت کمتر پر افتخار است. به صورت رسمی کابل می توانست بالای به تعداد سه صد هزار قوای امنیتی، که شامل پنجاه هزار عسکر قوای خاص (Forces spéciales) می باشد حساب کند.

از نظر یک منبع بلند رتبه نظامی امریکا، دولت افغانستان در تعداد عساکر مبالغه نموده است، یک «فوج موهوم یا خیالی» بود، بدون شک به این ترتیب با بلند نشان دادن تعداد عساکر، به صورت حساب که توسط امریکا پرداخته می شد، افزوده و فساد دایمی را تقویه می بخشید.

به قرار گفته های یک دیپلومات برحال غربی در کابل « در حدود چهل و شش فوج موهوم وجود دارد، که هر کدام هشتصد عسکر را در بر می گیرد». واقعیت نبرد ها حقایق اعداد را نمایان می سازد.

از سال ۲۰۱۷ میلادی، قوای امریکایی که رهنما و بانگذار نظامیان افغان می باشند، خواسته های رئیس جمهور غنی را قبول نمودند، که نباید تعداد تلفات قوای امنیتی افغان را و هم کسانی که فرار می کنند و یا خود را به دشمن تسلیم می کنند، بر ملاء سازند که همه این ها در غلط بودن تعداد اردوی افغانستان سهیم می باشد.

واگذاری به دلیل نرسیدن مهمات:

دولت می تواند اساساً بالای قوای خاص که فوق العاده تخصصی بوده و به طور کامل و بدون چون و چرا می جنگند، حساب کند. طالبان بالای عساکر قوای خاص که در مقابل شان شدیداً مقاومت می کنند، رحم نمی کنند.

در مورد تعداد اردوی ملی افغان، اکثراً «تعیین شده»، به این معنی که در داخل پایگاه های خود محبوس گردیده اند». قرار تحلیل ناتو این اخیر الذکر ها از نرسیدن نیروی کمکی و حمایت لوژیستیکی رنج و صدمه زیاد را متحمل می شوند. مسیر رساندن تدارکات برای دولت افغانستان فوق العاده وسیع و گسترده بود، زیرا نه وسیله و نه توانایی هوایی و زمینی برای رسانیدن تدارکات و مهمات داشتند. در نتیجه، اکثراً سبب تسلیم شدن تعداد زیاد عساکر و یا فرار شان می گردید. تسلیم شدن و یا فرار نمودن شان به دلیلی نیست که نمی خواهند بجنگند، بلکه به دلیل نرسیدن مهمات به قوای امنیتی می باشد، و از طرف دیگر برای کسانی که دست از جنگ بردارند، طالبان عفو نمودن شان را تضمین می کنند.

تهاجم حیرت آور و ناگهانی طالبان در افغانستان:

شرایط خروج سریع و بی رحمانه امریکا که در ظرف دو ماه به انجام رسید، سبب شکست شدن دولت افغانستان، که به آن فکر نمی کرد، گردید. به اندازه که رهبری نظامی امریکایی در کابل برای شان اطمینان می داد که حمایت شان تا به هژده ماه دیگر تمدید خواهد شد. و این نیز باعث ضعیف ساختن رژیم کابل گردید، زیرا حمایت قوای هوایی موثر را از دست داد.

طالبان تنها درون (drones) نظارتی در اختیار دارند، اما خروج امریکا، بین ماه می و جولای، دولت را از چتر قوای هوایی امریکا محروم ساخت، و به این ترتیب برای جا بجا شدن شورشیان آزادی کامل داد.

قوای هوایی افغان به کمبودی پیلوت و وسایل برای ترمیم و نگهداری طیارات مواجه بوده، و هیچ وقت قوای هوایی افغان در حدی نبود که بتواند یک پوشش به نوع قوای هوایی امریکا داشته باشد. از طرف دیگر ذخیره «بمب های با هوش»، که باید تا آخر ماه آگست دوام می کرد، در نیمه های ماه جولای تمام شد. بالاخره توافقات که در ماه جون بین دولت افغانستان و مؤسسات شخصی برای تدارکات و لوازم ضروری هلیکوپتر های ترانسپورتی عساکر بود، فرصت استقرار را نیافت.

طالبان خود شان نیز حیران شدند:

سوال ضربه زدن هوایی یک رول بسیار مهم و مرکزی در سرعت جنگ بخشید. بر حسب موافقه دوحه که به تاریخ ۲۹ فیبروری ۲۰۲۱ بین طالبان و واشنگتن هنگامیکه دونالد ترامپ رئیس جمهور

بود امضاء شد، و در مقابل آن شورشیان تعهد نمودند که بالای مراکز ولایتی قبل از خروج قطعی عساکر امریکایی که توسط جو بایدن به تاریخ ۳۱ اگست معین گردید، حمله نمی کنند.

در حالیکه حملات هوایی توسط امریکایی ها بر علیه طالبان در اخیر ماه جون و شروع ماه جولای در جنوب که توسط پنتاگون تصمیم گرفته شد، ستراتیژی طالبان را سرعت داد. « برای آن ها، که در دوحه با یک دیپلومات در مذاکره بودند، این ضربات به معنی آن است که تعهد دوحه باطل گردید. فلذا می توانند به شهر ها حمله کنند و این برای شان اجازه می دهد که خود را از بمباردمان در مناطق شهری و مسکونی حفاظت نمایند.»

انهدام و نابودی اردوی ملی افغانستان، درس هائی از جنگ های چریکی را به یاد می آورد، فاتح در جنگ ویتنام و یا درگیری ها در الجزایر. قرار گفته های دَوید گَلوله (David Galula) یک صاحب منصب اردوی فرانسه که در مقابل یک اردوی منظم مجهز با سلاح های پیشرفته و دارنده یک لوژیستیک بسیار وسیع، رزمندگان چریکی با تجهیزات کم و با تعداد قلیل اما بسیار زیاد محرک، منظم و با اراده قوی می تواند سبب شکست یک اردوی منظم گردند.

افغانستان: سه ترمرد اشرف غنی:

تعدادی از افغانستان شناسان، از آن جمله اندرو واتکینز (Andrew Watkins) که در داخل تشکیلات غیر حکومتی بین المللی کریزی گروپ (Crisis Group) فعالیت دارند مشخص نموده اند، که از آخر جولای بدین سوء، طالبان نیز از سرعت پیشرفت شان متحیر گردیدند. او می گوید که آن ها فروپاشی دولت افغانستان را به این سرعت پیش بینی نکرده بودند. در شروع ماه اگست در یک قریه بزرگ که در کوریدور یا دهلیز واخان در ولایت بدخشان که در شمال شرق افغانستان قرار دارد، به قرار اظهارات یک شاهد سازمان ملل متحد، سه طالب با تکسی آمد و کفایت کرد که به مقامات محلی بگویند که می خواهند کنترل منطقه را به دست بگیرند و وی باید اطاعت کند. و همچنین علاوه کرد که شاید صد ها نفر از رفیق های شان برسند.

به تاریخ دوازده اگست داؤد لغمانی والی ولایت غزنی بعد از مذاکره با یک قومندان طالب به نام ابوبکر کنترل شهر غزنی را به طالبان انتقال داد، در مقابل طالبان برای والی غزنی آزادی و محافظتش را برای ترک نمودن ولایت غزنی تضمین نمودند. بد گمانی های زیاد در مورد والی غزنی که در مقابل پول چوکی را بدون جنگ رها کرده است موجود می باشد. در هنگامی که به طرف کابل روان بود به امر وزیر امور داخله با اقاریش بازداشت گردید.

انتصاب یا نامگذاری:

حکومت افغانستان معلوم می شود که قیمت از حد زیاد تراکم قدرت متمرکز را می پردازد. حکومت مرکزی همواره در یک رقابت با مجاهدین سابقه که به جنگ سالاران منطقوی مبدل شده اند، قرار داشت.

رئیس جمهور افغانستان تا تاریخ هفت جولای معطل نمود تا یک اتحاد بین این چهره های سیاسی و دولت مرکزی را بوجود بیاورد.

چند روز بعد شهر هرات در غرب افغانستان، منطقه اسماعیل خان یکی از جنگ سالاران و زورمندان منطقوی به دست طالبان افتاد. ملیشه های وی به کمبود اسلحه و مهمات و تمرینات مواجه بودند. در شهر مزار شریف در شمال، دو شخصیت دیگر، عطا محمد نور و عبد الرشید دوستم وعده دادند که تا به آخر می جنگند. شهر به روز شنبه سقوط کرد.

بالاخره مقامات مرکزی با نامگذاری های پی در پی سبب بی ثباتی تشکیلات و تأسیسات نظامی گردید. در حالیکه جنگ در شمال کشور بیداد می کرد، دولت کابل به تاریخ نهم آگست مصروف تبدیل نمودن رهبر های قوای خاص بود. به طور مثال حبیب الله علیزی که جنگ را در لشکرگاه رهنمایی می نمود، برطرف و به عوض او یک جنرال جوان به نام سمیع سادات مقرر گردید، جنگ به نفع طالبان خاتمه یافت و لشکر گاه به دست طالبان سقوط کرد.

در سال ۱۸۰۹ میلادی، مونتستورف الفینستون (Mountstuart Elphinstone) وابسته به سرویس خدماتی دیپلوماتیک در هند بریتانوی می نویسد: «موفقیت جنگ در افغانستان به ندرت توسط موفقیت نظامی به دست می آید، لکن زیادتر توسط مذاکره و از برکت منطق قبیلوی و یا تصمیم یک شف که با دشمن یکجا شود». امریکایی ها بعد از بیست سال حضور در افغانستان، از تاریخ درس نگرفتند.

استقلال – خپلواکی : زمانیکه دیده می شود نیرو های طالبان طیارات کشفی بی پیلوط(درون) در اختیار داشته اند، نظامیان امریکائی تجهیزات پیشرفته نظامی در پایگاه بگرام را یا با خود برده و یا تخریب کرده و نیز باند پرواز طیارات جنگی را در میدان هوائی نظامی بگرام تخریب نموده و... باقی ماجرا را با سادگی می توان ارزیابی نمود. آب را از سرچشمه گل آلود نموده بودند.